

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут екологічної економіки і менеджменту

Кафедра екологічної економіки та бізнесу

УДК 33*504:334

Пояснювальна записка

до бакалаврської кваліфікаційної роботи на тему:

« Аналіз бізнес-середовища деревообробної промисловості (на прикладі
ДП «Ламелла») »

Analysis of the business environment of the woodworking industry (Lamella
as a case study)

Виконав

ст. гр. ЕС-21

спеціальності 051
«Економіка»

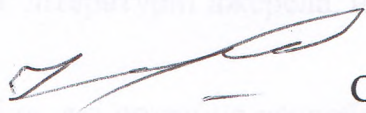
Гелеван В. М.

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ініціали)

Науковий керівник

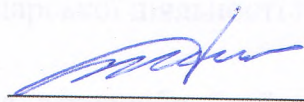
Соловій І. П.

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ініціали)

Рецензент

Динька П.К.

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ініціали)

м. Львів – 2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

Інститут екологічної економіки і менеджменту

Кафедра екологічної економіки та бізнесу

Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр

Спеціальність 051 «Економіка»

ОПП «Міжнародна економіка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри екологічної
економіки та бізнесу
проф. І.А. Дубовіч

“ ” _____ 2024 року

ЗАВДАННЯ
НА БАКАЛАВРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Гелевану Владиславу Миколайовичу
(прізвище, ім'я, по-батькові у давальному відмінку)

1. Тема роботи: Аналіз бізнес-середовища деревообробної промисловості (на прикладі ДП «Ламелла»)

Керівник дипломної роботи професор, к.е.н., професор кафедри екологічної економіки та бізнесу Соловій Ігор Павлович

затверджено наказом університету від «22» лютого 2024_ року № C-124

2. Термін подання студентом роботи 31.05.2024 р.

3. Вихідні дані до дипломної роботи: літературні джерела, нормативно-правові акти, статистичні дані та ін.

4. Зміст пояснювальної записки (розділи, які потрібно розробити):

РОЗДІЛ 1.

1. Загальна характеристика ДП «Ламелла». Основні положення статутної діяльності

РОЗДІЛ 2.

2 Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства

РОЗДІЛ 3.

3 Аналіз бізнес-середовища деревообробної промисловості на прикладі діяльності ДП «Ламелла»

Висновки та рекомендації

Список використаних джерел

5. Перелік графічного матеріалу:

Лист 1. «Баланс» (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1);

Лист 2. «Звіт про фінансові результати» (Звіт про сукупний дохід) (форма № 2);

Лист 3. Організаційна схема управління ДП «ЛАМЕЛЛА»

Лист 4. «Звіт про рух грошових коштів» (форма № 3);

Лист 5. Динаміка витрат ДП «ЛАМЕЛЛА» на охорону навколишнього природного середовища в 2021-2023 р.

Лист 6. «Звіт про власний капітал» (форма № 4);

Лист 7. «Примітки до річної фінансової звітності» (форма № 5);

6. Консультанти розділів дипломної роботи (за потреби): немає

7. Дата видачі завдання «23» лютого 2024р.

Науковий керівник роботи Соловій І.П. _____
(прізвище, ініціали) (підпис)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№/п	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Вступ	26.02.24-8.03.24	Виконано
2	Загальна характеристика ДП «Ламелла» Основні положення статутної діяльності	10.03.24-5.04.24	Виконано
3	Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства	8.04.24-26.04.24	Виконано
4	Аналіз бізнес-середовища деревообробної промисловості на прикладі діяльності ДП «Ламелла»	29.04.24-10.05.24	Виконано
5	Висновки та рекомендації	13.05.24-17.05.24	Виконано
6	Список використаних джерел	20.05.24-24.05.24	Виконано
7	Оформлення роботи	27.05.24-31.05.24	Виконано

Студент Гелеван В.М. _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Науковий керівник роботи _____
(підпис) Соловій І.П.
(прізвище, ініціали)

ЗМІСТ

Вступ.....	8
РОЗДІЛ 1.	
1. Загальна характеристика ДП «Ламелла». Основні положення статутної діяльності.....	10
РОЗДІЛ 2.	
2 Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства.....	16
РОЗДІЛ 3.	
3 Аналіз бізнес-середовища деревообробної промисловості на прикладі діяльності ДП «Ламелла».....	29
Висновки та рекомендації.....	33
Список використаних джерел.....	36
ДОДАТКИ	

РЕФЕРАТ

Гелеван В. М. Аналіз бізнес-середовища деревообробної промисловості (на прикладі ДП «Ламелла»)

Бакалаврська робота на тему «Аналіз виробничо-господарської діяльності та бізнес-середовища на підприємстві» (на прикладі ДП «Ламелла») містить 39 сторінок, 13 таблиць, 2 рисунка, 6 додатків. Перелік посилань нараховує 5 джерел.

Актуальність роботи. Актуальність теми дослідження зумовлено необхідністю пошуку нових напрямків управління підприємством в умовах високої конкуренції на ринку, нестабільності зовнішнього середовища, зміни технологій. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Бакалаврську роботу виконано в Національному лісотехнічному університеті України («НЛТУ України») (м.Львів). Результати дослідження, проведеного в роботі, є частиною наукової теми: «Аналіз виробничо-господарської діяльності та бізнес-середовища на підприємстві ДП «Ламелла».

Метою роботи є аналіз виробничо – господарської діяльності підприємства ДП «Ламелла» узагальнення теоретичних засад та обґрунтування бізнес-середовища.

Завдання дослідження: визначити основні показники які характеризують ефективність роботи підприємства, проаналізувати виробничо-господарську діяльність підприємства,здійснити аналіз бізнес-середовища деревообробної промисловості на прикладі діяльності ДП «Ламелла»,та провести оцінку зовнішнього і внутрішнього середовища ДП «Ламелла», та провести діагностику бізнес-процесів підприємства.

Об'єктом дослідження є аналіз виробничо-господарської діяльності та аналіз бізнес середовища підприємства.

Предметом дослідження є звітність підприємства дані яких використано для розрахунків,теоретико-методологічний інструментарій. У бакалаврській роботі було використано методи дослідження: метод кількісних і якісних

оцінок, методи економічного та фінансового аналізу (для визначення основних показників фінансово-господарської діяльності підприємства)

Ключові слова: розвиток підприємства, економічний аналіз, бізнес – середовище.

Report

Gelevan V. M. Analysis of the business environment of the woodworking industry

("Lamella" as a case study)

The bachelor's work on the topic "Analysis of industrial and economic activity and the business environment at the factory" (on the example of SE Lamella) contains 39pages, 13 tables, 2 figures, 6 attachments. The list of sources includes 5 names.

Relevance of work. The relevance of the topic is appointed to find new directions for enterprise management in conditions of high competition on the market, instability of the external environment, and changes in technology, connection of work with scientific programs, plans, topics. Bachelor's work was completed at the National Forestry University (Lviv). The carried out researches in the work are part of the scientific topic: "Analysis of production and economic activity and business environment at the enterprise".

The purpose of the work is to analyze the production and economic activity of the enterprise Lamella, the summary of the theoretical foundations and the justification of the business environment.

Research task: decide the main indicators described the efficiency of the enterprise, to analyze the production and economic activity of the enterprise, realize analysis of the business environment of the woodworking industry using the example of Lamella SE, as well as evaluation of the external and internal environment of Lamella SE and a detection of the company's business processes.

The object of the study is the analysis of production and economic activity and the analysis of the business environment of the enterprise.

The subject of the study is the reporting of the enterprise, the data of which was used for evaluation theoretical and methodological toolbox.

Research treatments were used in the bachelor's work: the treatment of quantitative and qualitative assessments, types of economic and financial analysis (decide the main indicators of the financial and economic activity of the enterprise)

Keywords: enterprise development, economic analysis, business-environment.

ВСТУП

Невід'ємною частиною навчального процесу та дипломного проектування є бакалаврська робота. Метою даної роботи є збір та опрацювання матеріалу, необхідного для написання бакалаврської роботи, а також набуття навичок та застосування методів наукового дослідження виробничо-господарської діяльності та бізнес-середовища ДП «Ламелла».

В сучасних умовах, зі зростанням конкуренції та розвитком технологій, підприємство постійно шукає способи покращення своєї виробничо-господарської діяльності і можливості залишатися конкурентоспроможним на ринку. Одним із способів досягнення цієї мети, є оптимізація бізнес-середовища, оскільки це дозволяє підприємству покращити свою виробничо-господарську діяльність, зменшити відходи виробництва та підвищити його продуктивність. Метою дослідження є розроблення практичних рекомендацій щодо удосконалення бізнес-середовища та виробничо-господарської діяльності деревообробного підприємства ДП «Ламелла».

Для досягнення мети були поставлені такі завдання :

- вивчити теоретичний та практичний аспекти поняття бізнес-середовища підприємства ;
- визначити шляхи удосконалення процесів бізнес-середовища на д.о. підприємствах на прикладі ДП «Ламелла»;
- надати економічну характеристику діяльності ДП «Ламелла»;
- проаналізувати виробничо- господарську діяльність підприємства ;
- проаналізувати зовнішнє та внутрішнє середовища ДП «Ламелла»;
- економічно обґрунтувати та запропонувати пропозиції досягнення економічно ефективної роботи підприємства.

Для проведення аналізу та виконання бакалаврської роботи мною використані такі методи, як: метод спостереження, узагальнення, математичні методи, статистичні та методи економічного та фінансового аналізу (для визначення основних показників виробничо-господарської діяльності підприємства).

Об'єктом дослідження даної бакалаврської роботи є деревообробне підприємство ДП «Ламелла». Головним напрямом діяльності ДП «Ламелла» є виробництво меблів та інших виробів експортної якості, які повністю відповідають європейським стандартам продукції з натуральної деревини.

Предметом дослідження є складові бізнес–середовища підприємства та його фінансово-економічна звітність.

Бакалаврська робота складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків та пропозицій, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 39 сторінок. Бакалаврська робота міститься 2 рисунки, 13 таблиць, 6 додатків та є складовою частиною особистих наукових досліджень.

РОЗДІЛ 1.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДП «ЛАМЕЛЛА»

1. Загальна характеристика ДП «Ламелла». Основні положення статутної діяльності.

ДП «Ламелла» засноване підприємство у 2001 році у місті Тячів Закарпатської області. Підприємство належить до провідних виробників високоякісних меблів з натуральної деревини твердих порід (дуба та бука) в Україні. Підприємство працює, як на внутрішньому так і зовнішньому ринку. Зокрема продукція реалізується у таких країнах, як Англія Австрія, Німеччина, Польща, Румунія, Словаччина, Франція, Швейцарія. та. Меблеві вироби представлені на Європейському ринку (склади в м. Талінні) під брендом товаропровідної компанії холдингу ТМ «Furnitесо».

ДП «Ламелла» права і обов'язки юридичної особи набуло з дня його державної. Статутний капітал становить 27 471 786,00 грн. Основні та інші види діяльності ДП «Ламелла» представлені у таблиці 1.1 [\[31\]](#).

Таблиця 1.1. Основні та інші види діяльності по КВЕД ДП «Ламелла»

Основний вид діяльності по КВЕД		Інші види діяльності по КВЕД	
Клас	Вид діяльності	Клас	Вид діяльності
31.09	Виробництво інших меблів	31.01	Виробництво меблів для офісів і підприємств торгівлі
		16.21	Виробництво фанери, дерев'яних плит і панелей, шпону
		16.22	Виробництво щитового паркету
		16.29	Виробництво інших виробів з деревини; виготовлення виробів з корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння
		46.47	Оптова торгівля меблями, килимами й освітлювальним приладдям

		46.49	Оптова торгівля іншими товарами господарського призначення
		46.73	Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням

Основне виробництво продукції забезпечує цех виробництва меблевої плитиплощею 1800 м.кв. , оснащений найсучаснішим обладнанням.

ДП «Ламелла» є лідером серед меблевих підприємств Закарпатської області та всієї України, підтвердженням чого є відзнака Національного рейтингу «Зірка Якості».

Оскільки ДП «Ламелла» спеціалізується у деревообробній галузі, то технологічні процеси є схожими до інших підприємств.

Значну увагу на підприємстві приділяють якості продукції. За організацію управління службами дотримання норм і правил з охорони праці, протипожежної та екологічної безпеки відповідають керівники підрозділів.

Організаційна структура деревообробного підприємства ДП «Ламелла»

Організаційна структура на деревообробному підприємстві ДП «Ламелла» є ключовим аспектом діяльності, оскільки визначає не лише ефективність функціонування, але й стратегічні напрямки його розвитку. Організаційна структура управління підприємством включає також підпорядкованість, склад, взаємодію та розподіл роботи між підрозділами і керівними органами. Важливу роль відіграє формування відносин, пов'язаних з реалізацією завдань та повноважень. Підприємством ДП «Ламелла» керує директор, який має повноваження фактично приймати всі ключові рішення на підприємстві . Він залучений до кожної важливої діяльності у всіх бізнес-процесах та є відповідальним за їх ефективність. Управління підприємством будується на базі принципів управління, від яких залежить структура і функціонування всієї системи управління. Цілі його досягаються у результаті здійснення ефективної організації управління.

Виробничу структуру ДП «Ламелла» будують відповідно до структури виробничого та технологічного процесу, які включають основне, забезпечуюче та обслуговуюче виробництва, на яких здійснюється загальне виробництво продукції, забезпечення та обслуговування підприємства.

Приклад організаційної структури управління підприємством представлено на рис. 1 та рис .2

РИС.1 Організаційна структура управління ДП «Ламелла»

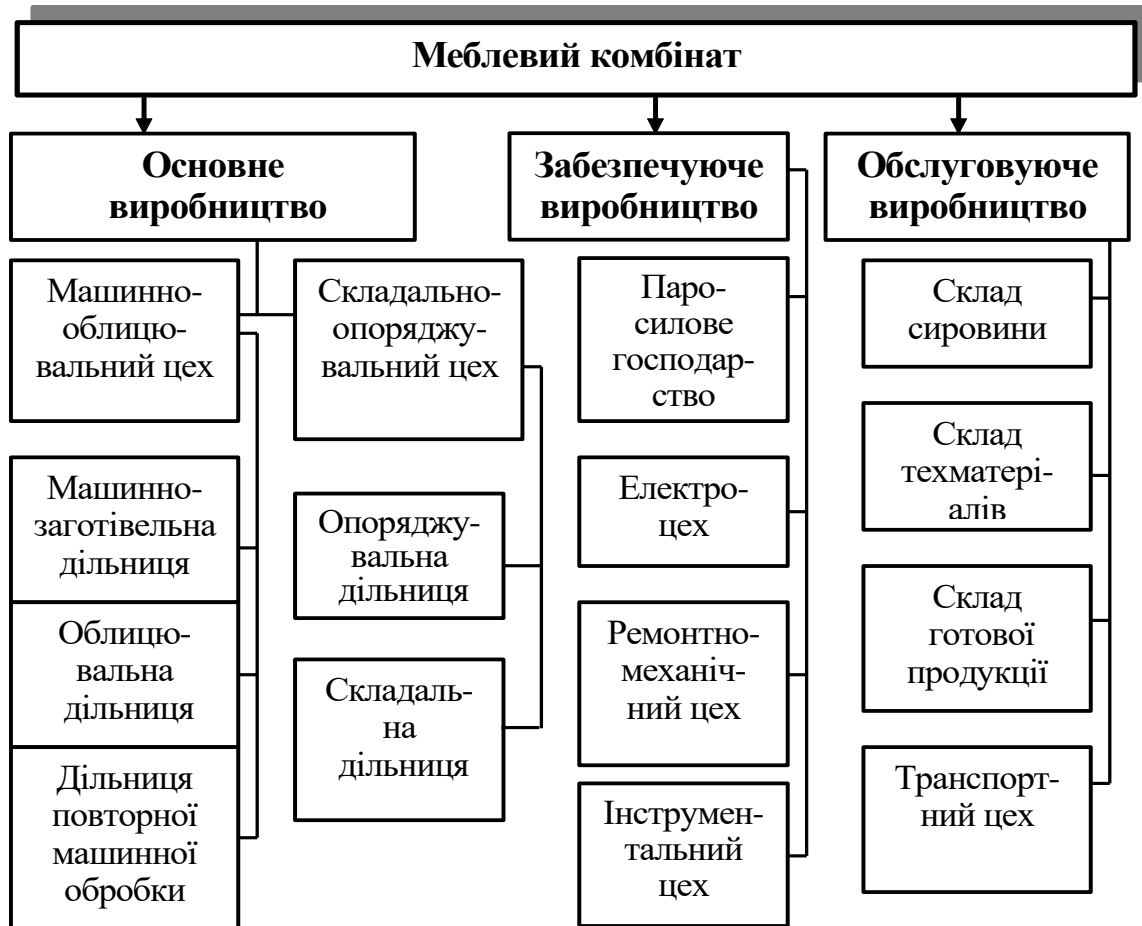

РИС.2. Організаційна структура виробничої структури ДП «Ламелла»

На підприємстві ДП «Ламелла» діє преміальна система оплати праці. Для кожного підрозділу підприємства розроблено «Положення про оплату і преміювання праці». Ця система матеріального стимулювання на деревообробному підприємстві забезпечена гласністю показників, за які виплачується премія. Існуюча система преміювання потребує певного вдосконалення. Організаційно-розпорядчі методи спрямовані на використання таких мотивів праці як почуття обов'язку, відповідальності та правової захищеності. Вони відрізняються прямим впливом, обов'язковим характером виконання та суворо визначеною відповідальністю за невиконання. На підприємстві використовують галузеві посадові інструкції, положення, правила внутрішнього розпорядку, норми праці та для коригування індивідуальної роботи працівників застосовуються накази, розпорядження та постанови.

Важливим на підприємстві є використання соціальних методів управління як системи важелів впливу на соціально-психологічний клімат колективу,

трудова і соціальну активність.Ці методи спрямовані на гармонізацію соціальних відносин колективу, розвиток особистості та соціальний захист.

Засобами соціального регулювання виступають правила внутрішнього розпорядку, договори та статут.

РОЗДІЛ 2

2. Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства

Метою аналізу виробничо-господарської діяльності є оцінювання рівня ефективності застосування виробничих ресурсів для виробництва і реалізації продукції з натуральної деревини та виявлення ефективності операційної діяльності підприємства.

У процесі аналізу виробничо-господарської діяльності ДП «Ламелла» визначається загальна і виробнича структура підприємства, рівень технічного та технологічного оснащення та основні техніко-економічні показники виробничо-господарської діяльності.

Однією з причин складного фінансового становища підприємства є високі витрати на фінансування соціальної сфери - утримання на балансі об'єктів соціально-побутового призначення.

Аналіз продукції підприємства

Основним результатом діяльності підприємств ДП «Ламелла» є меблеві вироби та інші вироби з натуральної деревини. Отже необхідно проаналізувати динаміку її номенклатури й асортимент у натуральних та вартісних одиницях за останні три роки його функціонування.

На підприємстві важливим результуючим показником оцінки продукції є обсяг реалізованої продукції та послуг [\[26с.46-48;103-109\]](#). Він визначається в діючих цінах у Формі №2 «Звіт про фінансові результати»[29] під назвою «Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)».

Аналіз обсягу реалізованої продукції (послуг) представлено у формі табл. 2.1, на основі якої зроблено обґрунтовані висновки.

Таблиця 2.1. Динаміка обсягів реалізованої продукції (послуг) у діючих цінах без ПДВ

Показники	Одиниці виміру	Роки		
		2021	2022	2023
Обсяг реалізованої продукції (послуг) без ПДВ	тис.грн.	510825	582412	639337
Зміна у порівнянні з базовим роком (базовий метод)	тис.грн.	-	71587	128512
	%	-	114	125
Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)	тис.грн.	-	71587	56925
	%	-	114	110

Висновок: аналізуючи динаміку обсягів реалізованої продукції (послуг) у діючих цінах без ПДВ у 2023 році у порівнянні з 2021 роком зросла на 25%(128512 тис.грн), і на 10% (56925тис.грн) у2023 році у порівнянні з 2022 роком. Це свідчить про те що продукція підприємства користується попитом ,реалізація продукції зростає,підприємство на правильному шляху по виробництву та реалізації продукції.

Персонал підприємства

Вагомим чинником ефективного функціонування підприємства ДП «Ламелла» управління трудовими ресурсами, яке потребує формування системи їхнього оцінювання, що ефективно забезпечується на деревообробному підприємстві. Кадри підприємства ведуть облік чисельності

підприємства[26с.60-64].

Джерелом інформації про стан персоналу підприємства та складових елементів, що його характеризують є: Форма №1-ПВ (місячна) «Звіт з праці» (за січень-грудень поточного року)[29].

Аналіз кількісного складу персоналу підприємства представлено у формі таблиці (табл. 2.2). На основі даних табл. 2.2 зроблено обґрунтовані висновки.

Таблиця 2.2.Динаміка чисельності персоналу підприємства

Показники	Одиниці виміру	Роки		
		2021	2022	2023
Середньооблікова чисельність працівників*	осіб	400	400	401
Зміна у порівнянні з базовим роком (базовий метод)	осіб	-	0	1
	%	-	100	100
Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)	осіб	-	1	1
	%	-	100	100

Висновок: середня чисельність персоналу по підприємству склала 400 чоловік і майже не змінилася у динаміці 2021-2022-2023 років.це свідчить про те ,що навіть збільшивши обсяг реалізованої продукції кількість працівників є незмінна.

Важливим аспектом аналізу параметрів, що характеризують систему стимулювання праці персоналу підприємства, є інформація про фонд оплати праці[26с.73-76] (джерелом інформації є: Форма №1-ПВ (квартальна) «Звіт з праці» (за січень-грудень поточного року) та продуктивність праці (зокрема, обсяг реалізованої продукції (послуг), що припадає на одного працівника). Елементи зазначеного аналізу представлені у формі таблиці (табл. 2.3).

Таблиця 2.3.Динаміка фонду оплати праці, заробітної плати та значення обсягу реалізованої продукції (послуг), що припадає на одного працівника підприємства

Показники	Одиниці виміру	Роки		
		2021	2022	2023
Фонд оплати праці працівників всього,	тис.грн.	79505	76970	88452

В т.ч.:				
фонд основної заробітної плати	тис.грн.	55654	53879	61916
фонд додаткової заробітної плати	тис.грн.	23851	23091	26536
Середньомісячна заробітна плата працівника	тис.грн.	16,563	16,035	18,381
Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)	тис.грн.	-	-0,528	2,346
	%	-	96,8	114,6
Середньомісячний обсяг реалізованої продукції (послуг), що припадає на одного працівника	тис.грн./особу	106,422	121,336	132,863
Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)	тис.грн./особу	-	14,914	11,527
	%	-	114	109

Висновок: аналізуючи динаміку фонду оплати праці, заробітної плати та значення обсягу реалізованої продукції (послуг), що припадає на одного працівника підприємства бачимо, що середньомісячна заробітна плата одного робітника у 2023 році зросла на 14,6 % у порівнянні з 2022 роком, а обсяг реалізованої продукції зріс лише 9 % у порівнянні з 2021 роком, як бачимо не зважаючи на воєнний стан у державі підприємство працює краще.

Необоротні активи підприємства та їх використання

Наявність необоротних активів на підприємстві є необхідною умовою його ефективного функціонування. Необоротні активи ДП «Ламелла» включають матеріальні, нематеріальні та фінансові ресурси, термін використання яких перевищує календарний рік [\[26 с.15-19 \]](#).

Джерелом інформації про стан необоротних активів підприємства є: Форма №1 (Форма №1-м, якщо суб'єкт господарювання – суб'єкт малого підприємництва) і «Баланс» (інформація I розділу активу балансу)[29]. Аналіз стану необоротних активів підприємства проведено за допомогою таблиці (табл. 2.4), на основі даних якої необхідно зроблено обґрунтовані висновки.

Таблиця 2.4. Динаміка необоротних активів підприємства, тис. грн.

Показники	Роки		
	2021	2022	2023
Нематеріальні активи:	-	5	43

- залишкова вартість	-	5	43
- первісна вартість	7	12	52,5
- накопичена амортизація	7	7	9,5
Незавершене будівництво	87	68	71725
Основні засоби:	136340	128083,5	138549
- залишкова вартість	136340	128083,5	138549
- первісна вартість	248565	254401,5	287165,5
- знос	112225	126318,0	148616,5
Довгострокові фінансові інвестиції:	-	-	-
- які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	-	-	-
- інші фінансові інвестиції	-	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	-
Відстрочені податкові активи	-	-	-
Інші необоротні активи	-	-	-

Висновок: аналізуючи динаміку необоротних активів на підприємстві ДП «Ламелла» бачимо що їх величина зросла у 2023 році у порівнянні з 2022 та 2021 роком, про це свідчить і збільшення величини основних засобів і проведення нового будівництва на підприємстві.

Важливим аспектом оцінки основних засобів на деревообробному підприємстві є аналіз показників їх стану та ефективності використання [26с.14-19]. Динаміку показників стану основних засобів підприємства представлено у формі таблиці (табл. 2.5) (джерелом інформації є: стаття «Основні засоби» першого розділу активу балансу)[29]. На основі отриманих даних зроблено обґрунтовані висновки.

Таблиця 2.5. Динаміка показників стану основних засобів підприємства

Показники	Одиниці виміру	Роки		
		2021	2022	2023
Первісна вартість	тис.грн.	248565	254401,5	287165,5
Знос	тис.грн.	112225	126318,0	148616,5
Залишкова вартість	тис.грн.	136340	128083,5	138549,0
Коефіцієнт спрацювання	-	0,45	0,50	0,52
<i>Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)</i>	%	-	111	104
Коефіцієнт придатності	-	0,55	0,50	0,48
<i>Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)</i>	%	-	91	96

Висновок : аналізуючи основні показники стану основних засобів підприємства можемо зробити висновок що зростання коефіцієнта спрацювання у 2023 році у порівнянні з 2022 роком , свідчить про ефективне використання основних засобів підприємства, та проведення їх модернізації та реконструкції.

Динаміку показників ефективності використання основних засобів підприємства представлено у формі таблиці (табл. 2.6), на основі даних якої зроблено обґрунтовані висновки.

Таблиця 2.6. Показники ефективності використання основних засобів підприємства

Показники	Одиниці виміру	Роки		
		2021	2022	2023
Обсяг реалізованої продукції (послуг)*	тис.грн.	510825	582412	639337
Середньорічна вартість основних засобів	тис.грн.	136340	128083,5	138549
Фондовіддача (по реалізованій продукції)	грн./грн.	3,75	4,55	4,61
Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)	%	-	121	101
Фондомісткість (по реалізованій продукції)	грн./грн.	0,27	0,22	0,22
Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)	%	-	81	83
Середньооблікова чисельність працівників**	осіб	400	400	401
Фондоозброєність	тис.грн./особу	340,850	320,209	345,509
Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)	%	-	94	108

Висновок: аналізуючи показники ефективності використання основних засобів, можемо зробити висновок, що підприємство ефективно та в поній мірі використовує основні засоби з метою збільшення обсягів випуску продукції про це свідчить зростання фондовіддачі у 2023 році (4,61) у порівнянні з 2022 та 2021 роком.

Оборотні активи підприємства та їх використання

Необхідною умовою ефективного функціонування підприємства ДП« Ламелла» є наявність оптимальної структури оборотних активів (засобів). Що включають грошові кошти підприємства, які авансують в об'єкти, які використовують у межах до одного року. Це запаси сировини, матеріалів, палива, виробничий і побутовий інвентар, запаси готової продукції, в т.ч. кошти у незавершених платежах підприємств-постачальників деревообробного підприємства, тара, а також грошові ресурси (дебіторська заборгованість, короткотермінові фінансові вкладення, готівка тощо) [26с.26-29].

Співвідношення між основними елементами оборотних активів підприємства ДП « Ламелла» проаналізовано, в таблиці (табл. 2.7), на основі даних якої зроблено обґрунтовані висновки .

Таблиця 2.7. Структура оборотних активів підприємства за аналізований період

Елементи оборотних активів	Роки					
	2021		2022		2023	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Виробничі запаси	51198,5	46,6	52859,5	34,9	63752,5	31,8
Готова продукція	18279,5	16,6	10467	6,9	5671	2,8
Товари	-		-		-	-
Векселі одержані	-		-		-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	10291	9,4	28282,5	18,7	55295	27,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками	22812	20,7	28490,5	18,8	40549,5	20,2
Інша поточна дебіторська заборгованість	1612,5	1,5	1701,5	1,1	1609,5	0,8
Поточні фінансові інвестиції	-		-		-	
Грошові кошти та їх еквіваленти	5256,5	4,8	28231,5	18,7	31220	15,6
Інші оборотні активи	418	0,4	1071,5	0,9	2483	1,2
Всього	109868	100	151104	100	200580,5	100

Висновок: Структура оборотних активів підприємства за аналізований період змінилася, є у дебіторській заборгованості та інших показниках є зміни які впливають на роботу підприємства.

Джерелом інформації про стан оборотних активів підприємства є: Форма №1 (Форма №1-м, якщо суб'єкт господарювання – суб'єкт малого підприємництва) «Баланс» (інформація II розділу активу балансу), Форма №5 «Примітки до річної фінансової звітності»[29].

Динаміку показників ефективності використання оборотних активів підприємства представлено у формі таблиці (табл. 2.8), на основі даних якої зроблено обґрунтовані висновки.

Таблиця 2.8. Показники ефективності використання оборотних активів підприємства.

Показники	Одиниці виміру	Роки		
		2021	2022	2023
Обсяг реалізованої продукції (послуг)*	тис.грн.	510825	582412	639337
Середній залишок оборотних активів	тис.грн.	91597,5	140140	199910,5
Коефіцієнт оборотності	-	5,58	4,15	3,20
<i>Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)</i>	%	-	74	77
Коефіцієнт завантаження	-	0,18	0,24	0,31
<i>Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)</i>	%	-	133	129
Число днів в аналізованому періоді (році)	Дні	360	360	360
Тривалість обороту	Дні	64,5	86,7	112,5
<i>Зміна у порівнянні з попереднім роком (ланцюговий метод)</i>	Дні	-	134	130

Висновок: аналізуючи показники ефективності використання оборотних активів підприємства можемо зробити висновок що коефіцієнт оборотності зменшився з 5,20 у 2021 році у порівнянні з 2022 роком та 2021 роком(з 5,58 по 3,20)

Наявність і тенденції зростання коефіцієнта оборотності (зменшення коефіцієнта завантаження) та зменшення тривалості обороту оборотних активів підприємства ДП « Ламелла» свідчить про оптимізацію їхньої структури та

покращення ефективності їх використання.

Структура витрат підприємства

Ефективність функціонування підприємства ДП «Ламелла» характеризується рівнем оптимальності структури його витрат, що формують собівартість меблевої продукції(послуг) [\[26,с.84-88\]](#).

Джерелом інформації про стан витрат підприємства є: Форма №2 (Форма №2-м, якщо суб'єкт господарювання – суб'єкт малого підприємництва) «Звіт про фінансові результати»[29].

Аналіз структури операційних витрат підприємства проведено таблиці (табл. 2.9), на основі даних якої зроблено обґрунтовані висновки.

Таблиця 2.9. Структура операційних витрат підприємства

Елементи операційних витрат	Роки					
	2021		2022		2023	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Операційні витрати підприємства, в т.ч.:	396463,5	100	490088	100	555876,0	100
- матеріальні витрати	226543,5	57,1	338301,0	69,0	385187,5	69,3
- витрати на оплату праці	63841,0	16,1	78237,5	15,9	82711,0	14,9
- відрахування на соціальні заходи	13983,0	3,5	17212,0	3,5	18196,0	3,2
- амортизація	23425,5	5,9	27502,0	5,6	22333,5	4,0
- інші операційні витрати	68670,5	17,4	28835,5	6,0	47448,0	8,6

Висновок: аналізуючи дані таблиці бачимо, що найбільш питома вага витрат припадає на матеріальні витрати та оплату праці, отже підприємству необхідно шукати постачальників дешевшої сировини та матеріалів.

Застосування безвідходних і маловідходних технологій є важливим резервом підвищення екологічної безпеки на підприємстві .

Безвідходна технологія на деревообробному підприємстві ДП «Ламелла» включає повну переробку деревини на різні види продукції, включаючи й переробку відходів від основного виробництва. Також передбачає раціональне

комплексне використання всіх компонентів деревної сировини, матеріалів і енергії в замкненому циклі без порушення існуючої рівноваги в біосфері.

Процес виробництва основної продукції супроводжується діяльністю забезпечуючого та обслуговуючого виробництв, що також пов'язано з утворенням відходів недеревного походження. Звітна інформація щодо обсягів відходів різного ступеня небезпечності (класу небезпеки) міститься у формі №1 – Відходи (річна) «Поводження з відходами». Інформація, яка наведена в цій формі звітності підприємства ДП «Ламелла», є джерелом даних для аналізу динаміки обсягів виробничих відходів і методів поводження з ними. Аналіз такої інформації базується на даних вказаної форми за весь аналізований період (3 роки). Аналіз структури виробничих відходів представлено у таблиці (табл. 2.10).

Таблиця 2.10. Динаміка структури виробничих відходів підприємства

Види виробничих відходів	Роки					
	2021		2022		2023	
	тонн	%	тонн	%	тонн	%
Виробничі відходи, в т.ч.:	-	-	-	-	-	-
- <i>деревні відходи</i>	-					
- <i>непридатне обладнання</i>	-	-	-	-	-	-
- <i>пластикові відходи</i>	-	-	-	-	-	-
- <i>відпрацьовані оливи</i>	-	-	-	-	-	-

Висновок :можемо зробити висновок що дане підприємство працює безвідходно, деревні відходами використовують для опалення та виготовляють опалювальні брикети.

Важливим аспектом аналізу та відповідних висновків є оцінка методів поводження з деревними відходами. На підприємстві зважено аналізують економічну та екологічну доцільність повторного використання деревних відходів.

ДП «Ламелла» дотримується екологічної відповідальності, а її методи виробництва є екологічно чистими та безпечними. Вони використовують пакувальні матеріали, які підлягають переробці, і впроваджують енергозберігаючі методи у своїх виробничих процесах.

забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти та за розміщення відходів.

Аналіз інформації стосовно забруднення навколишнього природного середовища та платежі за нього може базуватися на даних форми «форма №1 – екологічні витрати (річна)» за весь аналізований період (3 роки) .

На ДП «Ламелла» проводять природоохоронні заходи щодо охорони та очищення атмосферного повітря; зворотних вод; поводження з відходами; реабілітації ґрунту, підземних і поверхневих вод; зниження шумового впливу.

Джерелами фінансування природоохоронних витрат деревообробного підприємства є власні кошти підприємства і інші джерела фінансування.

Оцінка узагальнюючих показників фінансово-господарської діяльності підприємства

Завершальним етапом аналізу є підсумкова оцінка узагальнюючих показників фінансово-господарської діяльності підприємствах [\[26с.128-133\]](#). Джерела інформації та способи розрахунку узагальнюючих показників фінансово-господарської діяльності підприємства ДП «Ламелла» представлено в таблиці 2.11. Детальний комплексний аналіз динаміки показників табл. 2.11, з урахуванням виконаного аналізу, є основою об'єктивної оцінки результатів фінансово-господарської діяльності підприємства та її ефективності [29].

Таблиця 2.11. Узагальнюючі показники фінансово-господарської діяльності підприємства за аналізований період

№ з/п	Показники	Одиниці виміру	Роки		
			2021	2022	2023
<i>Ресурси підприємства</i>					
1	Середньооблікова чисельність працівників	Осіб	400	400	401

2	Середньорічна вартість необоротних активів	тис. грн.	137081	128156,5	145764,5
3	Середньорічна вартість основних засобів	тис. грн.	136340	128083,5	138549
4	Середній залишок оборотних активів	тис. грн.	91597,5	140140	199910,5
<i>Результати діяльності підприємства</i>					
5	Обсяг реалізованої продукції (послуг) без ПДВ	тис. грн.	510825	582412	639337
6	Чистий прибуток (збиток)	тис. грн.	69140	50894	99375
7	Обсяг реалізованої продукції на одного працівника	тис. грн./особу	1277,064	1456,032	1594,356
8	Середньорічна заробітна плата працівника	тис. грн.	198,756	192,420	220,572
9	Фондовіддача (по реалізованій продукції)	грн./грн.	3,75	4,55	4,61
10	Фондоозброєність	тис. грн./особу	340,850	320,209	345,509
11	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	коєф.	5,58	4,15	3,20
12	Витрати на 1 гривню реалізованої продукції (послуг)	грн.	0,84	0,94	0,88
13	Рентабельність реалізованої продукції (рентабельність понесених витрат)	%	17,9	6,5	13,2
14	Рентабельність продажу	%	13,5	8,7	15,5

РОЗДІЛ 3

3. Аналіз бізнес-середовища деревообробної промисловості на прикладі діяльності ДП «Ламелла»

Дослідження питань, пов'язаних з удосконаленням бізнес-середовища на підприємстві ДП «Ламелла» є дуже актуальними. Бізнес-середовище підприємства включає внутрішню політику, щодо ведення бізнесу та взаємозв'язок і взаємовідносини з суб'єктами економіки, на які впливають стан і розвиток оточуючого середовища.[\[13с.71-76\]](#). Для бізнес-середовища ДП «Ламелла» характерними є наступні особливості :

- бізнес-середовище є частиною суспільного середовища та в ідеалі забезпечує підвищення національного багатства і добробуту;
- функцією якості бізнес-середовища ДП «Ламелла» є ефективність економічних процесів у країні;
- бізнес-середовище даного підприємства має властивості територіальної цілісності,
- бізнес-середовище ДП «Ламелла» формується факторами правового, політичного, соціального, економічного характеру, сукупність яких створює умови для функціонування бізнесу.

Бізнес-середовище ДП «Ламелла» складається з внутрішніх та зовнішніх факторів, які впливають на діяльність та успіх підприємства [26с.8-10]. Основні характеристики бізнес-середовища можна представити у вигляді таблиці 3.1.

Підприємство розробило ці процеси для того, щоб гарантувати, що може працювати ефективно та результативно, виготовляючи високоякісну та конкурентоспроможну продукцію з натуральної деревини своїм клієнтам.

Таблиця 3.1. Основні характеристики бізнес-середовища ДП «Ламелла»

Характеристика бізнес-середовища	Опис
Динамічний	Бізнес-середовище постійно змінюється, вимагаючи від організації адаптації та реагування на зміни.
Невизначений	Ділове середовище за своєю суттю є невизначеним, і організації повинні бути готові до несподіваних подій і ризиків.
Взаємопов'язані	Різноманітні фактори, що утворюють бізнес-середовище, взаємопов'язані і можуть комплексно впливати один на одного.
Змагальний	Ділове середовище є висококонкурентним, організації змагаються за частку ринку та лояльність клієнтів.
Глобальний	Ділове середовище стає все більш глобальним, організації працюють у багатьох країнах і конкурують у глобальному масштабі.
Технологічно керований	Технологічний прогрес має значний вплив на бізнес-середовище, створюючи нові продукти, послуги та бізнес-моделі.
Соціально відповідальний	Зростає очікування, що організації будуть соціально відповідальними, вирішуючи екологічні та соціальні проблеми та демонструючи етичну поведінку.

До переліку бізнес-процесів ДП «Ламелла» можемо віднести :

- а) Стимулювання продажів та маркетингова діяльність.
- б) Виробництво: створення меблевих виробів з якісної сировини.
- в) Управління фінансовими ресурсами, включаючи складання бюджету, бухгалтерський облік і звітність.
- г) менеджмент персоналу.
- в) обслуговування клієнтів: вирішення потреб і проблем клієнтів.

Оптимізуючи ці бізнес-процеси підприємство може підвищити загальну ефективність.

Бізнес-середовище ДП « Ламелла» що стосується зовнішніх факторів, які не контролюються підприємством: зокрема економічні, політичні та правові фактори.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

1. Бізнес-середовище є індикатором розвитку економіки, позитивним чи негативним чинником функціонування підприємства. Бізнес-середовище пов'язує підприємство, його конкурентів, постачальників, посередників та споживачів.

2. ДП "Ламелла" є підприємством, яке спеціалізується на виробництві меблевої продукції з використанням масиву та меблевого щита. Аналіз

фінансових показників підприємства показує, що воно є успішним у управленні своїми активами та зобов'язаннями. Значне збільшення необоротних активів свідчить про інвестиції підприємства в довгострокові активи, що сприяє розвитку та розширенню. Крім того, підприємство змогло зберегти свою виручку та збільшило прибутковість незважаючи на складну економічну ситуацію в країні (воєнний стан) та в галузі.

3. Зовнішнє середовище створює для ДП «Ламелла» як можливості, так і виклики. Підприємство має залишатися інноваційним та гнучким, щоб досягти успіху в динамічному середовищі. Веб-сайт компанії надає інформацію про продукцію та її переваги, а також фінансові звіти, проте не представлено бачення та місії компанії, керівництва, організаційної структури, корпоративної культури, людських ресурсів та операцій. Однак,

4. Підсумовуючи аналіз різних бізнес-процесів, можна розроблено рекомендації щодо покращення різних аспектів діяльності організації, що охоплює: виробничий процес, процес продажів і маркетингу, процес ланцюжка поставок, процес роботи з персоналом, процес управління фінансами, процес контролю якості.

5. Аналіз виробничо-господарської діяльності ДП «Ламелла» розкриває ключові аспекти, що можуть послужити основою для розробки стратегій управління та розвитку.

Результати фінансового аналізу свідчать про необхідність удосконалення фінансової стійкості підприємства. Наявність сталих джерел фінансування є важливим фактором для підприємства. Вона дозволяє формувати резерви та забезпечує стабільність у виробничих та збутових процесах. Для досягнення цих цілей необхідні стратегічні рішення та управлінські кроки, спрямовані на вирішення поточних проблем та забезпечення ефективної функціональності підприємства в майбутньому. Такий підхід дозволяє забезпечити стійкість та успішне функціонування підприємства в умовах непередбачуваних економічних та соціальних викликів. Незважаючи на труднощі, великий рівень оборотних коштів може стати резервом для

управління фінансовою стійкістю. Однак важливо ретельно оцінити ризики та розробити стратегії для забезпечення стійкості операцій в умовах змін на фінансовому ринку.

6.Основною метою стратегії повинно бути досягнення гармонії між фінансовою стійкістю, якістю обслуговування та відповідальним використанням ресурсів для забезпечення довгострокового успіху

Для досягнення певного рівня стійкості важливо вдосконалити систему управління фінансами та ретельно планувати дії.

Підприємство може розглядати різні стратегії для залучення сталих джерел фінансування, такі як привернення інвестицій, укладання фінансових угод.. Крім того, важливо вдосконалити систему управління витратами та оптимізувати виробничі процеси.

Заохочення інноваційних підходів та впровадження сучасних технологій може сприяти оптимізації виробничих процесів та зменшенню енерговитрат.

Загальною метою має бути розробка та впровадження ефективного бізнес середовища для вирішення фінансових викликів та створення умов стабільного розвитку підприємства в майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" від 16.07.99 р., №996-ХІУ.
2. Податковий кодекс України від 02.12.10 № 2755-VI

3. План рахунків бухгалтерського обліку активів капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємців та організацій: Затверджено наказом МФУ від 30.11.99 №291(у редакції наказу Мінфіну від 09.12.2011 року №1591).
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів №627 від 27.06.2013р. №48 від 08.02.2014р.) затверджений наказом №73 від 07.02.2013 р. Міністерством фінансів України.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 “Баланс”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99р. №87// Бухгалтерський облік і аудит — 1999. — №6.- С.17-20.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати», затверджений наказом Міністерства фінансів України №87 від 31.03.99р.// Бухгалтерський облік і аудит — 1999. — №6. — С.21-26.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. №92
8. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 384 с.
9. Ареф'єва О.В., Побережна З.М. Організаційно-економічне забезпечення антикризового управління бізнес-процесами при реалізації реінжинірингу діяльності підприємства. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2020.
10. Іванов В. М. Економічні науки. Методи оптимізації бізнес-процесів в управлінні підприємством, 2015. С. 116-122.
11. Корзаченко О.В. Оптимізація бізнес-процесів українських підприємств: проблеми та перспективи. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2013. С. 64-69. 88
12. Косенко А.В., Ваніна Я.А. Удосконалення управління бізнеспроцесами на підприємствах України. Актуальні проблеми державного управління. 2020. № 6. С. 70-76.

13. Орловський Д. Л. Бізнес-процеси підприємства: моделювання, аналіз, удосконалення : навч. посіб. : у 2-х ч. - Ч. 1 : Моделювання бізнес-процесів: методи та засоби / Д. Л. Орловський. - Харків : НТУ «ХП», 2018. - 336 с
14. Кравченко В. І., Деркач О.В. Оптимізація бізнес-процесів на підприємстві: навчальний посібник Київ: КНЕУ, 2019. 120 с.
15. Оптимізація бізнес-процесів на підприємстві: навч. посіб. / Мельник В. І. та ін.; Київ: Центр учбової літератури, 2018. 200 с.
16. Павлюк Л.В., Оксенюк К.І. Теоретичні основи дослідження бізнеспроцесів на підприємстві. 2017. С. 148-151. 89
17. Тігарева В. А., Станкевич І. В. Аналіз існуючих підходів та методів оцінювання бізнес-процесів підприємств та організацій. Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського, 2016. С. 113-122.
18. Терехух А.А., Ільницька-Гикавчук Г.Я., Макар О.П. Удосконалення управління бізнес-процесами на підприємствах України. Науковий вісник НЛТУ України. 2015. С. 66-70.
19. Оптимізація бізнес-процесів: документування, аналіз, управління, оптимізація / Дж. Харрінгтон та ін.; 2009. 328с.
20. Шевченко О. І. Теоретичні засади оптимізації бізнес-процесів на підприємстві. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". 2017. С. 77-81.
21. Управління якістю бізнес-процесів на підприємстві /Л.Г.Шемаєва та ін.; Харків: Видавництво ХНЕУ Харківський національний економічний ун-т.2011. 240с.
22. Шуляр Р.В. Розвиток економіко-управлінського інструментарію забезпечення бізнес-процесів: моделювання, регулювання та економічне обґрунтування. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2018. 276 с.

23.Бойко Я.М., Гапак Н.М., Завадяк Р.І. Лісове господарство як складова сталого розвитку регіону. Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка. 2012. № 37. С. 71—74.

24. Навчальні матеріали онлайн. Показники використання основного капіталу підприємства та напрями його поліпшення [Електронний ресурс]. - Режим доступу:https://pidru4niki.com/84345/ekonomika/pokazniki_vikoristannya_osnovnogo_kapitalu_pidpriyemstva_napryami_polipshennya

25. Розум Р.І. Еколого-економічні системи: основні аспекти / Р.І. Розум, М.В. Буряк, І.В. Любезна //Науковий огляд. Науковий журнал. – Київ, 2015. – № 6 (16). – С. 33-49.

26.Причепка І.В.Економіка підприємства.Самостійна та індивідуальна робота студентів:навчальний посібник /І.В.Причепка,Л.П.Руда.-Вінниця: ВНТУ ,2014-145с.

27. Пиріг Г.І. Екологічний моніторинг як складова безпеки навколишнього середовища / Г.І. Пиріг / Матеріали міжнародної науковопрактичної конференції за участю іноземних студентів. – Тернопіль, 15- 17 квітня 2016. – С. 127-128.

28. Воляник Г.М. Фінансовий облік-1: [навчальний посібник] Г.М. Воляник, М.М. Огородник, С.Є. Шутка, Н.І. Колінько.Львів.:Новий Світ-2000,2013. 456 с.

29. Фінансові звіти 2021-2023 рр. ДП «Ламелла». Додатки.

30. Виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, ДП «Ламелла» .
<https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search>

31.Класифікатор кодів КВЕД України в 2023-2024

https://www.ukrstat.gov.ua/klasf/zm_kls.htm

Додатки

